

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

De Sacramentis In Genere

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XXV. Soluuntur argumenta Lutheri.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53925](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53925)

ptissimo spirituales sacerdotes: nam etiam illi fiebant in Circumcisione spirituales sacerdotes, & poterant omnes offerre spirituales hostias. Immò quod dixit B. Petrus de omnibus Christianis. *Vos autem genus electum, regale sacerdotium*, 1. Pet. 2. idem antea dixerat Moses de omnibus Israëlitis, Exod. 19. & tamen Ozias Rex, lepra punitus fuit, quia fungi voluit munere sacerdotali, 2. Paralip. 26.

CAPVT XXV.

Soluuntur argumenta Lutheri.

His ad argumenta Lutheri facile erit responderi. Ac PRIMVM in libro de abroganda Missa proponit sex Scripturas, quibus probet omnes Christianos æquè esse sacerdotes. PRIMA est 1. Pet. 2. *Tanquam vivi lapides superædificamini in sacerdotium sanctum*. SECUNDA ibidem: *Vos autem genus electum, regale sacerdotium*. TERTIA ibidem: *Vt virtutes annuntietis eius qui vocavit de tenebris in admirabile lumen suum*. Vbi Christiani dicuntur ad hoc vocati, vt annuntient, id est, prædicent virtutem Christi: gitur omnes Christiani possunt ac debent prædicare, quod est præcipuum munus sacerdotis. QVARTA Apoc. 5. *Fecisti nos Deo nostro regnum, & sacerdotium*. QVINTA Apoc. 20. *Erunt sacerdotes Dei, & Christi eius*. SEXTA 2. Corinth. 3. *Qui idoneos nos fecit ministros noui Testamenti*.

Addit PRÆTEREA quædam loca, vt probet mulieres posse concionari, Ioel. 2. *Prophetabunt filij vestri & filie*. Act. 21. *Erant Philippo quatuor filie virgines prophetantes*. Exod. 15. *Maria prophetauit*. Iudicum 4. *Debora docuit Barach*. 4. Reg. 22. *Olda consilium dedit Regi Iosæ*. Luc. 1. *Virgo Maria prophetauit*. 1. Cor. 11. *Mulier velato capite oret, & propheteret*. Ex quo loco explicari putat alium eiusdem Apostoli. 1. Cor. 14. *Mulieres in Ecclesia taceant*. Nam in priori loco loquitur absolutè, in posteriori prohibet, ne loquantur mulieres viris præsentibus, & loqui volentibus, & valentibus.

Rursus in lib. de instituendis ministris ad Pragenses, probat hoc ipsum dupliciter. PRIMÒ, hac ratione; Christus est sacerdos, Psal. 109. *Tu es sacerdos in æternũ*. Omnes Christiani

ni sunt fratres Christi, Psal. 21. Narrabo nomen tuum fratribus meis. Et Psal. 44. Vixit te Deus oleo lætitiæ præ confortibus tuis. Igitur omnes Christiani sunt sacerdotes.

SECUNDO probat ex officiis sacerdotum, quæ sunt concionari, baptizare, consecrare, absoluere, sacrificare, orare pro aliis, & iudicare de doctrinis. Quod enim omnes possint concionari, probat tribus Scripturis. PRIMO ex illo 1. Pet. 2. *Virtutes annuncietis.* SECUNDO ex illo 1. Cor. II. *Quotiescunque manducabitis panem hunc, mortem Domini annunciabitis.* Annunciare enim mortem Domini, prædicare est. TERTIO ex illo 1. Cor. 14. *Vnusquisque vestrum psalmum habet, doctrinam habet, Apocalypsim habet, potestis omnes per singulos prophetare.* Propter quæ loca ita Lutherus triumphat: *Quare sitis hæc locis robustissime, & clarissime firmatum sit, ministerium verbi potissimum in Ecclesia esse prorsus unicum, & commune omnibus Christianis, non modo iure, sed etiam præcepto. Quare & sacerdotium non nisi unicum, & commune erit: ut nihil valeant aduersus hæc diuina fulmina, infiniti Patres, innumera Concilia, æterna consuetudo, & vniuersa mundi multitudo, quibus stipulus rasæ larvæ nituntur sacerdotium suum stabilire.* Hæc ille

Quod omnes possint baptizare, probat ex usu nostræ Ecclesiæ, quæ concedit etiam mulierculis vt baptizent: & proinde vt ministrent verbum: nec enim Baptismus sine verbo cõstat.

Quod omnes possint consecrare Eucharistiã, probat PRIMO, quia Luc. 22. Christus in cœna omnibus dixit: *Hoc facite in meam commemorationem.* Item SECUNDO, quia Paulus 1. Cor. II. totam Ecclesiam alloquitur, cum ait: *Ego enim accepi à Domino, quod & tradidi vobis.* Denique TERTIO probat, quia maius est baptizare, & concionari, quàm consecrare. Nam ex concione, & Baptismo datur remissio peccatorum; ex consecratione nihil sequitur, nisi stupor sacerdotis super sua potestate, & dignitate.

Quod omnes possint absoluere, probat ex illo Matth. 18. *Quæcunque alligaueritis super terram, &c.*

Quod omnes possint sacrificare, probat, quia nullum est sacrificium in Ecclesia, nisi illud, quo iuxta Paulum Rom. 12. *Sacrificamus corpora nostra per mortificationem vitiorum.* Id autem commune est omnibus,

Quodd

Quòd omnes possint orare pro aliis, probat, quia oratio Dominica est communis; & in ea pro aliis etiam oratur.

Quòd omnes possint iudicare, & discernere dogmata probat dupliciter. PRIMÒ ex illis Scripturis, quæ iubent, ut fugiamus falsos Prophetas. Ioan. 10. *Oves meæ vocem meam audiunt, vocem alienorum non audiunt.* Matth. 7. *Attendite à falsis Prophetis.* SECUNDO ex illis verbis Pauli 1. Cor. 14. *Si sedenti reuelatum fuerit, prior taceat.* Hic verò triumphat Lutherus, ac vult licere unicuique iudicare Ecclesiam Romanam, licet ipsa sedeat, ut mater, & magistra Ecclesiarum. Hæc sunt argumenta ex lib. de instituendis ministris. Accedat VLTIMO argumentum, quod facit in assert. 13. art. *Qui, inquit, baptizatus est, spiritum Christi habet, ubi autem spiritus Christi est, ibi omnium potestas, & libertas.*

RESPONSIÒ. Ad PRIMVM, SECUNDVVM, QVARTVM & QVINTVM locum respondeo, loca illa intelligi de sacerdotio spirituali, quo offerimus hostias spirituales, id est, opera bona, ac præcipuè laudes, & preces: quod quidem sacerdotium commune est omnibus piis hominibus. Sed præter hoc sacerdotium est aliud propriè dictum, quo offertur sacrificium propriè dictum, & ad cuius officium pertinet ministrare verbum, & Sacramenta populis.

Id ita esse patet, PRIMÒ ex ipsis locis. Nam 1. Petr. 2. habetur: *Offerentes spirituales hostias.* Addidit enim spirituales ad distinctionem hostiarum, quæ non spiritualiter, & mysticè, sed propriè sacrificantur. Sic etiam in cap. 5. & 20. Apocal. agitur de sacerdotio beatorum in cœlo, quod certum est non esse nisi ad offerendas laudes.

SECUNDO idem probatur: quia verba B. Petri sumpta sunt ex cap. 19. Exodi, ubi illud idem dicitur de Hebræis, quod B. Petrus tribuit Christianis. At in Testamento veteri non erant omnes propriè dicti sacerdotes, sed solum filii, & posterii Aaron, & tamen erant omnes sacerdotes spirituales.

TERTIO quia tam Petrus in epist. quam Ioannes in Apocalypsi coniungunt regnum cum sacerdotio. Sic igitur sunt omnes Christiani sacerdotes, quomodo sunt omnes Reges.

QVARTO: hæc loca solum intelliguntur de sanctis & piis Christianis, non de peccatoribus, qui non sunt gens sancta, ut eos Petrus vocat: at sacerdotium, seu ministerium externum conue-

conuenit etiam peccatoribus, ex sententia tum Catholico-
rum, tum Lutheranorum.

Ad TERTIUM locum: *Vt virtutes annuncietis, &c.* Respon-
sio. Non imperat S. Petrus, vt omnes Christiani publicè
prædicent verbum Dei, sed vt gratias agant Deo, eumque lau-
dent ob eius beneficia. Nam vt rectè exponit Beda, alludit Pe-
trus ad Canticū Hebræorum (*Cantemus Domino gloriosè, etc.*
Exod. 15.) quod cantauerunt liberati ex Ægypto post transi-
tum maris rubri. Vult enim eodem modo Christianos libe-
ratos de diabolica seruitute per aquas Baptismi cantare can-
ticum actionis gratiarū, & assiduè laudare potentiam Redem-
ptoris. Nec malè addit Oecumenius, velle etiam B. Petrum,
vt omnes Christiani non tam verbis, quàm bonis operibus
annuncient Dei virtutem, ita vt eorum vita sit quasi quædam
concio gentilibus, iuxta illud Matth. 5. *Vt videant opera ve-
stra bona, & glorificent Patrem &c.* Quomodo etiam intel-
liguntur multa alia loca, vt Psalm. 18. *Cæli enarrant gloriam
Dei, & opera manuum eius annunciat firmamentum.* 1. Timi.
2. *Sicut decet mulieres promittentes,* Græcè ἐπὶ ἡμελλομέ-
ναις, annunciatēs pietatem per opera bona. Et infra: *Mulieri
docere nō permitto.* Vbi vides mulieribus imperari, vt annun-
cient pietatem: ac ne fortè Lutherana interpretatione dece-
ptæ putarent, sibi licere etiam concionari, addit: *Per opera
bona, & Mulieri docere non permitto.*

Ad SEXTUM: *Idoneos nos fecit ministros, &c.* Respon-
sio. Non loquitur de omnibus Christianis, sed de se tantum, & ce-
teris collegis suis Apostolis. Nam confert se cum Moyse, qui
minister fuit Testamenti veteris, ac dicit, illum ministrasse li-
teras in lapidibus insculptas, se autem, & collegas suos, minis-
trare spiritum, &c. At constat in Testamento veteri non fuis-
se omnes ministros, & promulgatores legis, sed solum Moy-
sem. Præterea toto capite præcedenti loquitur de seipso, & si-
militer initio capituli 3. cum ait: *Incipimus iterum nosmet-
ipsos commendare? aut egemus, sicut quidam commendati iis
litteris ad vos, aut ex vobis?*

Ad loca illa pro fœminis, RESPONDEO. Aliud est pro-
phetare, id est, futura prædicere, aliud prophetare, id est, con-
cionari, siue Scripturas interpretari. Primum non est propriè
munus sacerdotis, seu præsulis Ecclesiastici, sed est gratia gra-
tis

tis data, quæ etiam laicis viris, & fœminis convenire potest. Certè David, Helias, Helifæus, Isaias, & alij per multi, sacerdotes non erant, & tamen prophetabant, & de hoc genere prophetandi intelliguntur ferè omnia loca allegata. Alterum genus est proprium sacerdotis, neque continet fœminis, quia fœminarum est subesse, non præesse. Et hanc rationem adfert B. Paulus, 1. Corinth. 14. *Mulieres taceant in Ecclesia non enim permittuntur eis loqui, sed subditas esse.* Nec tamen propterea prohibetur Deus, quin possit extraordinariè fœminis concedere, ut doceant viros, ut quondam contigit Deboræ, & ante annos ducentos S. Catharinæ Senensi. Sed hæc priviilegia non faciunt legem.

AD argumentum, ex eò quòd Christus est sacerdos, & omnes Christiani sunt fratres eius. RESPONDEO. Nihil concludit hoc argumentum. PRIMO, quia Christus non est sacerdos Aaronicus, sed secundum ordinem Melchitedech. In sacerdotio Aaronico id habebat locum, ut omnes fratres essent sacerdotes: at in sacerdotio secundum ordinem Melchisedech solus primogenitus erat sacerdos.

PRAETEREA etiam in sacerdotio Aaronico soli fratres naturales erant sacerdotes, non autem adoptivi: porro Christiani sunt fratres Christi adoptivi non naturales.

DENIQUE, si omnia, quæ Christo conveniunt, nobis etiam omnibus convenirent, cur non omnes faceremus miracula, prædiceremus futura, &c.

AD argumentum ex PRIMO officio sacerdotis, RESPONDEO. Tria illa loca nihil probant. Nam illud 1. Pet. 2. *Ut virtutes annuncietis*, intelligitur de laude privata, non de concione, ut diximus. Illud 1. Corin. 11. *Mortem Domini annuntiabitur*, intelligitur de commemoratione passionis Domini, quam facimus non concionando, sed sumendo Eucharistiam; alioqui deberent omnes, qui sumunt Eucharistiam, concionari, quod est impossibile. Illud 1. Corinth. 14. *Potestis & omnes prophetare, ut omnes discant & omnes exhortentur*, non intelligitur de omnibus Christianis, sed de omnibus, qui habebant ea dona, ait enim: *Vnusquisque vestrum psalmum habet, linguam habet, &c.* At certè non habebant omnes donum linguarum, cum idem Paulus dicat, 1. Cor. 12. *Divisæ gratiarum sunt, &c.* & Nunquid omnes linguas loquuntur? &c.

hoc tempore nulli sunt, qui habeant eiusmodi donum. Vult ergo Paulus dicere; Vnusquisque vestrum, qui gloriamini ob eiusmodi dona, utimini illis ordinatè, & ad ædificationem. Adde SECUNDO, quod non loquitur de concione publica, quæ est propria sacerdotum, sed de piis collationibus, & exhortationibus quibus utebantur, cum simul conueniebant, ut paulò pòst dicam. Itaque immeritò Lutherus ob hæc tria loca malè intellecta, contemnit infinitos Patres, innumera Concilia, æternam consuetudinem, & vniuersam mundi multitudinem.

AD alterum ex SECUNDO officio, RESPONDEO. Mulieres apud nos baptizare in casu necessitatis, & ex permissione, non ex officio: quo modo etiam permittitur Iudæis, & Turcis ob summam eius Sacramenti necessitatem. Sicut ergo non sequitur, Turca potest baptizare, ergo potest omnia Sacramenta ministrare, vel, ergo est verus sacerdos; ita non sequitur, Fœmina potest baptizare, ergo potest omnia Sacramenta ministrare, vel, ergo est sacerdos. Neque est verum, neminem baptizare, quin concionetur. Verbum enim quod in Baptismo profertur, non est concionale, ut supra demonstrauimus, sed consecratiuum.

AD argumentum ex TERTIO officio, RESPONDEO. Illud, *Hoc facite*, non est dictum omnibus; alioqui tenerentur fœminæ, & pueri consecrare Eucharistiam: Pari ratione illud: *Ego enim accepi à Domino, quod et tradidi vobis*; non significat omnibus traditam potestatem consecrandi, sed omnibus traditum, id est, dictum, explicatum, & declaratū, quod Dominus instituerat. Denique potentia consecrandi maior est, quam baptizandi, sicut per Baptismum datur remissio peccatorum, ita & per Eucharistiam; Ioan. 6. *Qui manducat hunc panem, viuet in æternum*. Et præterea per consecrationem fit conuersio panis, etiam si Lutherus nolit, quæ non fit per Baptismum.

AD argumentum ex QUARTO officio. Illa verba: *Quæcunque alligaueritis super terram, &c.* intelliguntur dicta Ecclesiæ, de qua ibidem: *Dic Ecclesiæ, &*; *Si Ecclesiam non audierit, &c.* Ut enim ostenderet Dominus non esse contemnendum Ecclesiæ iudicium, addidit illam promissionem: *Quæcunque alligaueritis*. Porro Ecclesiæ ligat, & soluit, sed per suos

suos præfules, non per quoscunque, sicut corpus loquitur, sed per linguam, non per manum; & vniuersitas determinat propositiones, sed per Doctores, non per Scholasticos. Id autem ostendit apertissimè praxis Ecclesiæ omnium ætatum.

AD argumentum ex QVINTO officio, NEGAMUS non esse in Ecclesia aliud sacrificium, quàm mortificationis vitiorum. Nam ad hoc sacrificium non requiritur altare: est autem in Ecclesia altare, vt patet ad Hebræ 13. *Habemus altare, de quo edere non habent potestatem, qui tabernaculo deseruiunt.* Sed hoc de alibi.

AD argumentum ex SEXTO officio, RESPONDEO. Non est sacerdotis orare quomodocunque, sed orare publicè, tanquam publicam personam intercedere pro vniuerso populo, vt Chrysostomus docet, lib. 6. de sacerdotio.

AD argumentum ex SEPTIMO officio, RESPONDEO. Illa loca: *Quæ meæ vocem meam audiunt, non audiunt vocem alienorum, & Attendite à falsis Prophetis;* docent, debere omnes homines iudicare de dogmatibus, non quidem examinando illa ad regulam Scripturæ, vt hæretici; si enim id omnes facere possent, non esset opus pastoribus, & doctoribus Ecclesiæ; sed examinando illa ad doctrinam antea traditam, & ad doctrinam aliorum pastorum. Facile enim possunt omnes iudicare, an doctrina sit noua, & tunc eam suspectam habere debent. Præterea Dominus alienos, & falsos Prophetas non vocat ordinarios pastores, sed extraordinarios, qui perueniunt, vt venerunt omnes hæretici.

Illud autem: *Si sedenti reuelatum fuerit, prior taceat,* quò Lutherus triumphat: non intelligitur nisi in colationibus quibusdam, de quibus eo loco Paulus agit, non de publica concione Pastoris, & multò minus de publico iudicio Concilij, aut summi Pontificis. Id quod patet PRIMO, vsu Ecclesiæ. Nunquam enim est auditum, vt dum sit publica concilio, permittum sit alicui alteri loqui, & multò minus permittum est vnquam priuatis hominibus reluctari iudicio totius Ecclesiæ.

SECUNDO, quia non tenemur credere vnicuique dicenti sibi esse reuelatum aliquid, præsertim in re graui, & maxime si illa reuelatio sit contraria doctrinæ ordinariorum Pastorum: alioqui pateret aditus omnibus hæresibus. Nullus est

enim hæresiarcha, qui non iacet sua dogmata, vt verissimam Dei reuelationem.

TERTIO patet ex illis verbis Prophetæ *duo aut tres dicat, & ceteri diiudicent.* Non enim conueniret vt duo aut tres concionarentur, sed benè conueniebat, vt in collatione spiritali duo aut tres dicerent. Adde quòd Iustinus in 2 Apologia propè extrema, explicans morem primæ Ecclesiæ, distinguit concionem, quam soli Præposito tribuit, à collatione spiritali, quam ibidem post concionem, & Sacramenta inter se habere soliti erant.

AD illud argumentum postremum; Qui baptizatus est, habet spiritum Christi: vbi autè spiritus Christi est, ibi omnium potestas, & libertas. **RESPONDEO PRIMO;** Maior propositio nõ est vera vniuersaliter. Multi enim baptizantur, qui non recipiunt spiritum Christi, quia sine fidè aut pœnitentiâ baptizantur: multi recipiunt, qui postea amittunt, & tamen non amittunt Baptismum. **SECUNDO;** Minor etiam propositio falsa est. Nam plurimi habent spiritum Christi, qui tamen non habent omnium rerum potestatem, cum nec possint loqui variis linguis, neque futura prædicere, neque curare morbos, neque excitare mortuos.

CAPVT XXVI.

Non requiri fidem, aut probitatem ministri, vt Sacramenta efficacia esse possint.

SEQVITVR TERTIA quæstio de qualitatibus ministri Sacramentorum, vtum requiratur necessariò fides, aut caritas, ita vt hæretici, infideles, schismatici, improbi Catholici non possint Sacramenta conferre. Non quærimus autem, an peccent Sacramenta conferendo: ista enim est quæstio propriè Scholastica; sed tantum an sit irritum, quidquid faciunt infideles, aut improbi homines, etiam si alioqui legitimè ordinati sint Presbyteri, aut Episcopi, & nihil omittant eorum, quæ ad substantiam Sacramentorum pertinent.

Porro, cõtrouersia de hac re nulla, aut penè nulla hoc tempore esse videtur. Nam etsi Lutherus aliquoties dicat, spiri